УДК 657.6: 658.15: 658.14
JEL M21, M42, G32
ORCID ID: https://orcid.org/0000-0001-8224-5113
ORCID ID: https://orcid.org/0009-0005-4277-6469
DOI https://doi.org/10.17721/tppe.2025.50.15

Тарасенко Л.О., доктор філософії з економіки,
асистент кафедри економіки підприємства,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
liliia.tarasenko@knu.ua
Тарасенко О.О., головний бухгалтер
НК «Експоцентр України»,
сертифікований аудитор
alex.alex.tarasenko@gmail.com

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ УЗГОДЖЕНИХ ПРОЦЕДУР В УПРАВЛІННІ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ

Стрімкий розвиток технологій, посилення регуляторного контролю, зростаюча кількість IPO та інші фактори зумовлюють стабільне зростання попиту на аудиторські послуги. Аудиторські послуги, залежно від виду, призначені для надання впевненості щодо фінансових даних, оцінки цільового використання ресурсів, аналізу системи внутрішнього контролю тощо. Зокрема, результати виконання окремих видів аудиторських послуг, таких як завдання з виконання узгоджених процедур, створюють основу для розробки та впровадження рішень, спрямованих на підвищення ефективності управління ресурсами підприємства.

У статті досліджується роль узгоджених процедур у підвищенні ефективності управління оборотними активами підприємства. Здійснено порівняльний аналіз аудиторських послуг, таких як аудит фінансової звітності і завдання з виконання узгоджених процедур, визначено їхні спільні та відмінні риси. Акцентовано увагу на економічних аспектах застосування узгоджених процедур, їх перевагах таких як гнучкість, економічна вигода та можливість виконання завдань у будь-який час протягом року.

У межах узгоджених процедур щодо запасів і дебіторської заборгованості здійснюється їх комплексний аналіз, що включає перевірку їх вікової структури, точності облікових даних та оцінку можливості стягнення боргів. Розглядаються конкретні приклади застосування узгоджених процедур для перевірки ефективності управління запасами та дебіторською заборгованістю, що дозволяє підприємствам отримати об'єктивну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень. Запропоновано теоретичні підходи та практичні рекомендації щодо усунення проблем, що можуть бути виявлені в ході виконання узгоджених процедур. Результати дослідження свідчать про те, що узгоджені процедури виконують не лише контрольну функцію, а й стратегічну, оскільки сприяють оптимізації використання ресурсів підприємства, зниженню ризиків і покращенню його фінансової стабільності.

Ключові слова: *узгоджені процедури, завдання з узгоджених процедур, оборотні активи, управління активами, ефективність управління, внутрішній контроль, фактичні результати*

Аналіз останніх публікацій. Багато дослідників, зокрема Антонюк О.Р. та Мамонтова Н.А. [1], Гевлич Л.Л. [2], Гончарук С.М. [3], Лисенко А.М. [4] та інші, присвячують свої роботи вивченню різних аспектів аудиторських послуг. Їхні дослідження охоплюють питання визначення сутності та класифікації аудиторських послуг, методичні особливості їх надання, роль у прийнятті управлінських рішень, а також питання забезпечення якості та незалежності аудиторських послуг. До видів аудиторських послуг належать, зокрема, завдання з виконання узгоджених процедур (AUP engagements). Завдання з виконання узгоджених процедур, як вид супутніх аудиторських послуг, є предметом досліджень вчених та практиків, зокрема, Назарової Г.Б. та Кононенко Л.В. [5], Дячука О.О. [6]. Дослідники наголошують, що такі послуги, в певних випадках, є економічно ефективним способом для отримання незалежних висновків щодо конкретної фінансової та нефінансової інформації. Наявні дослідження, зокрема статті згаданих авторів, фокусуються на аналізі змін міжнародного стандарту супутніх послуг 4400 «Завдання з використання узгоджених процедур», що стосуються мети завдання та предметів завдання з виконання узгоджених процедур, вимог щодо оформлення звіту під час виконання завдання узгоджених процедур тощо. Аудиторські послуги, в цілому, і завдання з узгоджених процедур, зокрема, широко використовуються в різних країнах і попит на них зростає [7, 8]. Узгоджені процедури виконуються для підприємств різних категорій та різних форм власності. Так, наприклад, у США завдання з виконання узгоджених процедур застосовуються на муніципальному рівні для контролю за дотриманням нормативних вимог. Конкретні практичні випадки їх використання включають перевірку відповідності ведення обліку запасів [9].

Невирішені частини проблеми. Відомою, затребуваною та достатньо дослідженою є послуга аудиту фінансової звітності, яка передбачає формування аудитором судження щодо того, чи інформація звітності відображує реальний фінансовий стан певної установи чи підприємства. Попри важливість аудиту, в певних випадках, постає потреба вибору альтернативної йому послуги у вигляді завдання з узгоджених процедур. Глобальний запит на такі процедури обумовлюють тенденції з посилення підзвітності щодо фінансування та грантів, очікуваних законодавчих змін в окремих юрисдикціях щодо порогів, які визначають обов'язок проходження аудиту [7, 8, 10]. Послуги з виконання узгоджених процедур меншою мірою обираються як напрям наукового дослідження, тож наразі залишається місце для висвітлення економічних аспектів таких послуг, порівнянню їх з послугою аудиту фінансової звітності, визначенню ролі узгоджених процедур в розробці та прийнятті управлінських рішень.

Метою статті є дослідження змісту та ролі узгоджених процедур у підвищенні ефективності управління оборотними активами підприємства, аналіз їхніх економічних аспектів, а також розробка теоретичних підходів і практичних рекомендацій щодо вдосконалення управління оборотними активами на основі результатів виконання узгоджених процедур.

Методи дослідження. Дослідження здійснено з використанням загальнонаукових та спеціальних методів, що забезпечують комплексний підхід до аналізу завдань з виконання узгоджених процедур та їх роль в підвищенні ефективності управління оборотними активами. Метод порівняння використано для ідентифікації особливостей завдань з виконання узгоджених процедур у порівнянні з аудитом фінансової звітності. Аналіз здійснено на основі міжнародних стандартів аудиту, міжнародних стандартів супутніх послуг, нормативних документів, а також публікацій міжнародної федерації бухгалтерів. Методологія дослідження також передбачала огляд наукової літератури, вивчення конкретних практичних випадків застосування узгоджених процедур, звітів за їх результатами.

Результати дослідження. Обсяг ринку бухгалтерського обліку і аудиту значно зростає останніми роками. У 2022 році світовий ринок бухгалтерського обліку та аудиту був оцінений в 217,74 мільярда доларів США. Очікується що ринок зростатиме в середньому на 5,7% щорічно (CAGR), що дозволить йому досягти 379,05 мільярда доларів США до кінця 2032 року [7]. У всьому світі зростає потреба в бухгалтерських та аудиторських послугах, що обумовлено стрімким розвитком технологій, посиленням регуляторного контролю, тенденціями до зростання кількості IPO, а також іншими факторами. Технології дозволяють аудиторам аналізувати великі обсяги даних і надавати бізнесу глибшу експертизу, що сприяє прийняттю обґрунтованих рішень. Посилення вимог з боку регуляторів забезпечує стабільний попит на аудиторські послуги для дотримання стандартів звітності та прозорості. У світовому масштабі зростання попиту на такий вид послуг як завдання з виконання узгоджених процедур зумовлений, зокрема, посиленням регулювання та потребою у підвищенні підзвітності щодо використання грантів, очікуваними законодавчими змінами щодо порогів для проходження обов'язкового аудиту тощо [10, 11].

Згідно звіту про стан аудиторської діяльності в Україні [12], в період з 01.01.2022 по 30.06.2023 загальна кількість завдань, виконаних суб'єктами аудиторської діяльності за результатами надання аудиторських послуг, склала 14,84 тис. од., зокрема: 11 тис. од. (74%) – аудит; 1,8 тис. од. (12%) – супутні послуги; 1,5 тис. од. (11%) – послуги з надання іншої впевненості; 0,5 тис. од (3%) – послуги огляду. В період з 01.07.2023 року по 30.06.2024 року [13] загальна кількість завдань, виконаних суб'єктами аудиторської діяльності за результатами надання аудиторських послуг, склала 11,02 тис. од., зокрема: 7,43 тис. од. (67%) – аудит; 1,38 тис. од. (13%) – супутні послуги; 1,75 тис. од. (16%) – послуги з надання іншої впевненості; 0,46 тис. од. (4%) – послуги огляду.

Хоча аудит займає найбільшу частку серед аудиторських послуг, у деяких випадках він може бути недоцільним. Наприклад, малі підприємства не зобов'язані проходити аудит, але їхнє керівництво чи зацікавлені треті сторони (грантодавці, франчайзери тощо) можуть потребувати незалежного аналізу окремих фінансових або нефінансових показників. Грантодавці, зокрема, зацікавлені у незалежному експертному вивченні специфічних аспектів, пов'язаних із наданням та використанням грантів, франчайзери можуть прагнути перевірити хід виконання бізнес-планів, програм розвитку чи антикризових заходів. При цьому повний аудит усієї звітності не є необхідним. У таких випадках виникає потреба в альтернативних послугах, що відповідають індивідуальним запитам замовників.

В поняття «аудиторські послуги», згідно чинного українського законодавства входять: аудит, огляд фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності, виконання завдань з іншого надання впевненості та інші професійні послуги, що надаються суб'єктами аудиторської діяльності відповідно до міжнародних стандартів аудиту, стандартів аудиту Великої Британії або Сполучених Штатів Америки, та з урахуванням вимог закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [14]. Одним із видів інших професійних послуг в аудиті є супутні послуги, що включать завдання з виконання узгоджених процедур. Завдання з узгоджених процедур застосовують методи, схожі на аудиторські, але є низка відмінностей. Завдання з виконання узгоджених процедур відрізняється від аудиту фінансової звітності за метою, широтою фокусу, застосуванням концепції суттєвості, підходом до формулювання висновків за результатами виконаних процедур (таблиця 1).

Таблиця 1

Порівняльний аналіз аудиту фінансової звітності та завдань з виконання узгоджених процедур

Критерій	**Аудит фінансової звітності**	**Завдання з виконання узгоджених процедур**
1	**2**	**3**
Визначення	Аудиторська послуга з перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності юридичної особи або представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам НП(С)БО, МСФЗ або іншим вимогам	Завдання, в якому практикуючий фахівець залучається для виконання процедур, про які домовилися практикуючий фахівець та сторона, що наймає (і, якщо застосовно, інші сторони), і для повідомлення інформації про виконані процедури і відповідні результати в звіті про узгоджені процедури
Мета	Підвищення ступеня довіри визначених користувачів до фінансової звітності (досягається шляхом висловлення аудитором думки про те, чи складена фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування)	Узгодження практикуючим фахівцем з стороною, що наймає, процедур, які потрібно виконати; виконання узгоджених процедур; повідомлення інформації про виконані процедури та пов'язані з ними результати, відповідно до вимог МССП
Особа, що виконує завдання	Аудитор	Практикуючий фахівець
Фокус (обсяг)	Широкий. Комплексна перевірка повного комплекту фінансової звітність	Вузький. Зосередженість на конкретних сферах або питаннях: виконання узгоджених процедур, пов'язаних з фінансовими або нефінансовими питаннями

Продовження табл. 1

1	2	3
Концепція суттєвості	Застосовується аудитором як під час планування, так і виконання аудиту, а також під час оцінки впливу ідентифікованих викривлень на аудит і впливу невиправлених викривлень (якщо такі є) на фінансову звітність	Не застосовується. Практикуючий фахівець повинен звітувати про всі результати застосування узгоджених процедур (якщо інше не погоджено із сторонами)
Користувачі	Широке коло зацікавлених осіб (акціонери, інвестори, регулятори)	Конкретні зацікавлені сторони, які узгодили
Надання впевненості	Високий рівень впевненості. Є завданням щодо надання впевненості. Аудитор робить висновок щодо того, чи фінансова звітність, у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки	Не є завданнями щодо надання впевненості. Практикуючий фахівець не може давати висновки щодо надання впевненості
Висновки	Сформована аудитором думка щодо того, чи фінансова звітність складена у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування	Фактичні результати виконання узгоджених процедур (factual findings)
Звітна документація	Звіт аудитора	Звіт про узгоджені процедури

Джерело: узагальнено авторами на основі [14], [15], [16]

Завдання з виконання узгоджених процедур суттєво відрізняються від аудиту тим, що вони не є завданнями з надання впевненості. Навіть за використання схожих методик, формулювання висновків щодо достовірності інформації або її відповідності концептуальній основі не передбачається.

Аудит фінансової звітності передбачає комплексну перевірку статей фінансової звітності, метою якої є підвищення довіри користувачів до даних звітності. Така перевірка є обов'язковою за законодавчими вимогами для певних категорій підприємств, наприклад для: підприємств, що становлять суспільний інтерес, публічних акціонерних товариств, великих і середніх підприємств. Вони зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність разом з відповідними аудиторськими звітами. Таким чином, основними замовниками послуги аудиту є підприємства, які підпадають під цю вимогу законодавства.

Водночас узгоджені процедури можуть бути затребувані у випадках, коли необхідно виконати певні перевірки не за результатами року, а протягом звітного періоду або коли потрібно оцінити нефінансові аспекти діяльності компанії. Крім того, узгоджені процедури можуть бути корисними для малих підприємств, які не зобов'язані проходити аудит, але бажають отримати незалежну оцінку окремих аспектів своєї діяльності. Замовниками таких процедур можуть виступати не лише самі підприємства, а й треті сторони, такі як банки або грантодавці.

Суттєвість є фундаментальною концепцією аудиту, яка визначає, наскільки викривлення можуть вплинути на економічні рішення користувачів фінансової звітності. При оцінці суттєвості аудитор визначає рівень викривлень, які окремо або в сукупності не впливають на достовірність фінансової звітності. Це означає, що аудитор може не

включати несуттєві викривлення у свій звіт. Водночас, у межах виконання узгоджених процедур концепція суттєвості не обмежує розкриття результатів, і практикуючий фахівець, очікувано, звітує про всі виявлені викривлення, хоча рівень суттєвості може бути окремо визначений сторонами.

Основні переваги узгоджені процедури у порівнянні з аудитом є такими:

– гнучкість, що дозволяє адаптувати виконувані завдання до різних запитів та обставин, оскільки вони можуть охоплювати як фінансові, так і нефінансові питаннях;

– надання висновків щодо ефективності процесів і засобів внутрішнього контролю;

– економічна вигода, що обумовлена можливістю обрати лише ті процедури, які вважаються необхідними;

– виконання завдань у будь-який час протягом року.

Виконання узгоджених процедур регламентовано Міжнародним стандартом супутніх послуг (МСПП) 4400 (переглянутим). Стандарт застосовується за узгодженими процедурами з фінансових та нефінансових питань. Це охоплює все, у відношенні чого виконуються узгоджені процедури, включаючи інформацію, документи, дотримання законів та правил, залежно від ситуації. В міжнародному масштабі завдання з узгоджених процедур, зазвичай, виконуються щодо як фінансової, так і нефінансової інформації для різних цілей у зв'язку з регулюванням або запитами [17].

Необхідність виконання узгоджених процедур може бути зумовлена регуляторними вимогами або за ініціативою зацікавлених сторін (інвестори, партнери, кредитори). В першому випадку вони передбачені законодавством і спрямовані на перевірку відповідності певним вимогам (наприклад, підготовка звітності щодо державного фінансування інвестиційного проєкту). У другому випадку узгоджені процедури проводяться для оцінки фінансового стану підприємства, перевірки системи внутрішнього контролю або аналізу фінансових ризиків під час купівлі, продажу або злиття бізнесу. Отже такі процедури здійснюються з ініціативи клієнта для досягнення конкретних бізнес-цілей.

Узгоджені процедури широко використовуються в різних країнах для вирішення специфічних завдань підприємств незалежно від форми власності та розміру. Такі завдання можуть бути замовлені підприємствами різних форм власності та розмірів. Одним із ключових напрямів узгоджених процедур є перевірка ефективності управління оборотними активами, зокрема запасами та дебіторською заборгованістю. Ці активи можуть суттєво впливати на фінансовий стан підприємств, особливо у виробничій та торговельній сферах.

У таблиці 2 представлено частку запасів і дебіторської заборгованості в загальній структурі активів підприємств різних категорій, що обґрунтовує необхідність їхнього контролю та ефективного управління.

Таблиця 2

Частка запасів та дебіторської заборгованості в загальній вартості активів підприємств, 2023 рік

№ з/п	Назва підприємства	Категорія підприємства	Частка запасів в сукупних активах, %	Частка дебіторської заборгованості за ТРП в сукупних активах, %
1	ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика»	мале	37	42
2	ПП «Омега-Брокерс»	мале	16	46
3	АТ «Бердичівський машинобудівний завод «Прогрес»	середнє	48	9
4	ТОВ «Інтерагропак»	середнє	16	23
5	ПрАТ «Вінницька харчосмакова фабрика»	середнє	18	27
6	Корпорація Артеріум	велике	10	61
7	ТОВ «Молочна компанія «Галичина»	велике	34	26
8	ТОВ «Розетка.УА»	велике	52	27

Джерело: розраховано авторами на основі фінансової звітності підприємств

Частка запасів і дебіторської заборгованості є значною переважно у виробничих підприємств різних галузей, торгівельних компаніях, а також у сфері електронної комерції. Оскільки ці активи відіграють критичну роль у фінансовій стійкості та ліквідності компаній, виникає потреба у їхній регулярній оцінці та перевірці. Узгоджені процедури щодо цих активів допомагають підприємствам оцінити реальний стан запасів і дебіторської заборгованості, виявити потенційні ризики та надати бізнесу необхідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень. У межах таких процедур проводяться перевірка віку запасів, фізична інвентаризація запасів, аналіз точності інформації про обсяги дебіторської заборгованості, перевірка правильності періодизації виникнення дебіторської заборгованості, оцінка ймовірності її стягнення (таблиця 3).

Виконання перелічених процедур дозволяє виявити низку фактів, які негативно впливають на економічні аспекти діяльності підприємства. За результатами виконання процедур щодо запасів результатами, що мають негативний ефект є:

- наявність в обліку інформації про запаси, які фізично відсутні на складах (призводить до завищення вартості активів, що, в цілому, суперечить базовим принципам обліку: не завищувати вартість активів);
- відсутність в обліку інформації про запаси, які фізично наявні на складах (призводить до заниження вартості активів та/або завищення собівартості реалізованих товарів, робіт, послуг);
- наявність на складах запасів, які є застарілими (не використовуються у виробництві протягом тривалого часу).

Таблиця 3

Зміст та мета завдань з узгоджених процедур з фінансових питань щодо запасів та дебіторської заборгованість

Завдання	Зміст
1	**2**
Перевірка віку запасів (inventory ageing)	Аналіз вікової структури запасів; встановлюються факти наявності/відсутності запасів, тривалість зберігання яких перевищує визначений термін (наприклад, 90 днів)
Перевірка точності інформації щодо запасів (inventory accuracy)	Порівняння вартості та обсягу запасів у системі обліку з фактичними даними; встановлення фактів наявності/відсутності розбіжностей між даними про фізичну наявність запасів та даними, відображеними в системі обліку запасів
Перевірка точності інформації про обсяги дебіторської заборгованості та можливості її стягнення (receivables recoverability)	Перевірка адекватності резервів сумнівної заборгованості внутрішнім політикам і бухгалтерським записам; аналіз вікової структури дебіторської заборгованості; перевірка можливості стягнення боргів
Перевірка правильності періодизації доходів (revenue cut-off)	Перевірка відповідності дат продажу та реєстрації дебіторської заборгованості для відображення її у правильному звітному періоді

Джерело: адаптовано та доповнено авторами на основі [17]

Перелічені факти мають безпосередній вплив на процеси прийняття рішень та на економічні показники діяльності. Так, завищення або заниження вартості запасів спричинює спотворення фінансової звітності, що використовується для аналізу та прийняття рішень керівництвом, власниками, кредиторами.

Наявність значних обсягів застарілих запасів призводить до фінансових втрат через знецінення: втрата ринкової вартості або втрати придатності обумовлюють потребу часткового або повного списання запасів, що негативно впливає на фінансові результати підприємства. Крім того, утримання таких запасів спричиняє додаткові витрати на зберігання та втрату ліквідності, що потенційно створює проблеми з грошовими коштами.

Отримання розуміння вікової структури запасів є важливим для своєчасної ідентифікації негативних явищ у системі внутрішнього контролю. Відсутність процедур, спрямованих на відстеження старіння запасів, знижує ефективність організації складських процесів, викривлює інформацію про вартість залишків запасів і сприяє збільшенню витрат на обслуговування процесу зберігання. У підсумку, нехтування процедурами контролю за старінням запасів може призвести до значних фінансових втрат через їх списання.

Застосування узгоджених процедур у сфері управління запасами має значний економічний ефект, оскільки дозволяє підприємствам отримати об’єктивну інформацію щодо наявності запасів, їх структури та вікових характеристик. Це створює інформаційну базу для ухвалення рішень щодо оптимізації витрат на зберігання, мінімізації фінансових втрат і підвищення достовірності фінансової звітності. На основі виявлених фактів

підприємство може впроваджувати заходи, спрямовані на покращення контролю за рухом запасів та підвищення ефективності використання ресурсів.

Варто зазначити, що ідентифікація окреслених вище фактів свідчитиме про недосконаліть системи внутрішнього контролю, зокрема в частині проведення інвентаризації. Такі проблеми в управлінні запасами, як слабкий контроль за запасами, надмірні витрати на зберігання, підвищені витрати на підтримку якості мінімізуються шляхом:

- впровадження сканерів, інтегрованих з обліковою системою. Це дозволить оновлювати дані щодо запасів в режимі реального часу;
- створення та аналізу звітів про старіння запасів для ідентифікації товарів, що реалізуються повільно та, що дозволяє своєчасно приймати рішення щодо їх розпродажу;
- регулярного аналізу віку запасів та оновлення закупівельної політики.

За результатами виконання узгоджених процедур щодо дебіторської заборгованості фактами, що можуть бути виявлені та мають негативний вплив на економічні показники діяльності підприємства, є:

- наявність розбіжностей між затвердженим обсягом резерву сумнівних боргів та обсягом залишку резерву в обліковій системі;
- наявність необґрунтовано прострочених обсягів дебіторської заборгованості тощо.

Оскільки резерви створюються для пом'якшення відчутності наслідків від списання дебіторської заборгованість, наявність розбіжностей у даних щодо резерву потенційно знижується здатність підприємства покривати ризики неповернення боргів. За умови виникнення значного обсягу безнадійної заборгованості, під яку немає резерву, значно збільшиться обсяг витрат підприємства внаслідок списання такої заборгованості, що серйозно вплине на економічну стабільність підприємства. Неправильна оцінка резервів для покриття сумнівних боргів є передумовою недооцінки ризиків неповернення боргів, що в свою чергу потенційно призводить до невірного планування фінансових ресурсів. Крім того, недосконаліть облікових оцінок також завдає шкоди репутації підприємства серед інвесторів, партнерів та інших зацікавлених сторін.

Управління дебіторською заборгованістю та резервом сумнівних боргів має важливе значення для бізнесу, з погляду забезпечення достовірності відображення інформації про реальну вартість активів, а також забезпечення економічної стабільності. Для досягнення ефективності управління варто впроваджувати заходи і інструменти, які допомагають відстежувати вік заборгованості, автоматизувати процеси управління дебіторською заборгованістю. Використання автоматизованих рішень дозволяє ефективно відстежувати тенденції щодо дебіторської заборгованості, створювати та надсилати покупцям автоматичні нагадування про оплату боргу.

Висновки. Виконання узгоджених процедур сприяє отриманню зацікавленими сторонами незалежних об'єктивних висновків щодо стану обраних ділянок діяльності. Фактичні висновки, отримані в результаті виконання узгоджених процедур, є базою для розробки ефективних управлінських рішень, спрямованих на вирішення завдань економічного змісту. Таким чином, узгоджені процедури виконують не лише контрольну

функцію, а й стратегічну, сприяючи оптимізації використання ресурсів підприємства, зниженню ризиків і покращенню фінансової стабільності.

Література

1. Антонюк О. Р., Мамонтова Н. А. Організаційні етапи та методичні особливості надання аудиторських послуг. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2020. Т1, № 18(46). С. 100–106. URL: https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-18(46)-100-106
2. Гевлич Л.Л. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 128 с.
3. Гончарук С. М. Аудит і завдання з надання впевненості: теоретичні та практичні аспекти. *Бізнес Інформ*. 2021. №3. С. 113–118. URL: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-3-113-118
4. Лисенко А.М., Акімов С.С. Аудиторські послуги у контексті виникнення загроз незалежності аудиту. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво* – 2022 – №3(126) – с. 67-72.
5. Назарова, Г., Кононенко, Л. Завдання з виконання узгоджених процедур як вид супутніх послуг в аудиторській діяльності: зміни стандарту та напрямки удосконалення. *Економіка та суспільство*.2023 №53. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-63
6. Дячук, О.О. *Трансформації міжнародного стандарту супутніх послуг 4400 (переглянутий) «Завдання з виконання узгоджених процедур».* Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2024. Т. 3, № 107. С. 31–39. URL: https://doi.org/10.31713/ve320244
7. International Federation of Accountants. Don't Forget: IAASB's Revised AUP Standard Becomes Effective January 1, 2022. URL: https://www.ifac.org/knowledge-gateway/discussion/don-t-forget-iaasb-s-revised-aup-standard-becomes-effective-january-1-2022
8. Fact.MR. Accounting and Auditing Market: Size, Share and Forecast to 2032 [Electronic resource] / Fact.MR. URL: https://www.factmr.com/report/accounting-and-auditing-market
9. CITY OF SAN DIEGO, CALIFORNIA. Independent Accountant's Report on Applying Agreed-Upon Procedures Related to the Central Store Physical Inventory, June 30, 2022. URL: https://www.sandiego.gov/sites/default/files/18-003_fy17_central_stores_aup.pdf
10. ICAEW. UK company size thresholds to increase from April 2025 [Electronic resource] / ICAEW. – Access mode: https://www.icaew.com/insights/viewpoints-on-the-news/2024/dec-2024/uk-company-size-thresholds-to-increase-from-april-2025
11. International Federation of Accountants. Agreed-Upon Procedures Engagements URL: https://www.ifac.org/knowledge-gateway/small-and-medium-sized-practices-smps/publications/agreed-upon-procedures-engagements
12. Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. Звіт про стан аудиторської діяльності в Україні: 01 січня 2022 року – 30 червня 2023 року URL: https://www.apob.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/
13. Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. Звіт про стан аудиторської діяльності в Україні: 01 липня 2023 року – 30 червня 2024 року. URL: https://www.apob.org.ua/wp-content/uploads/2024/12/
14. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text
15. Міжнародний стандарт супутніх послуг 4400 «Завдання з виконання узгоджених процедур» (переглянутий) // Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2020 року. Частина II / Рада з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (IAASB); пер. з англ. Мінфін України. – Київ: Мінфін України, 2024 с. 371 – 400. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%20https://mof.gov.ua/storage/files/Hide/872.pdf
16. Міжнародний стандарт аудиту 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до міжнародних стандартів аудиту» // Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду,

іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2020 року. Частина I / Рада з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (IAASB); пер. з англ. Мінфін України. – Київ: Мінфін України, 2024. – С. 70–94. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Hide.pdf

17. Agreed-Upon Procedures Engagements. A Growth and Value Opportunity // International Federation of Accountants (IFAC). – 21 груд. 2020. – (Guidance & Support Tools). – ISBN 978-1-60815-457-9. URL: https://www.ifac.org/knowledge-gateway/small-and-medium-sized-practices-smps/publications/agreed-upon-procedures-engagements

References

1. Antoniuk O. R., Mamontova N. A. Orhanizatsiini etapy ta metodychni osoblyvosti nadannia audytorskykh posluh. Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Seriia «Ekonomika». 2020. T1, № 18(46). S. 100–106. URL: https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-18(46)-100-106

2. Hevlych L.L. Mizhnarodni standarty finansovoi zvitnosti ta audytu: navchalnyi posibnyk. Vinnytsia: DonNU imeni Vasylia Stusa, 2021. 128 s.

3. Honcharuk S. M. Audyt i zavdannia z nadannia vpevnenosti: teoretychni ta praktychni aspekty. Biznes Inform. 2021. №3. S. 113–118. URL: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-3-113-118

4. Lysenko A.M., Akimov S.S. Audytorski posluhy u konteksti vynyknennia zahroz nezalezhnosti audytu. Derzhava ta rehiony. Seriia: Ekonomika ta pidpryiemnytstvo – 2022 – №3(126) – s. 67-72.

5. Nazarova, H., Kononenko, L. Zavdannia z vykonannia uzghodzhenykh protsedur yak vyd suputnikh posluh v audytorskii diialnosti: zminy standartu ta napriamky udoskonalennia. Ekonomika ta suspilstvo.2023 №53. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-63

6. Diachuk, O.O. Transformatsii mizhnarodnoho standartu suputnikh posluh 4400 (perehlianutyi) «Zavdannia z vykonannia uzghodzhenykh protsedur». Visnyk Natsionalnoho universytetu vodnoho hospodarstva ta pryrodokorystuvannia. 2024. T. 3, № 107. S. 31–39. URL: https://doi.org/10.31713/ve320244

7. International Federation of Accountants. Don't Forget: IAASB's Revised AUP Standard Becomes Effective January 1, 2022. URL: https://www.ifac.org/knowledge-gateway/discussion/don-t-forget-iaasb-s-revised-aup-standard-becomes-effective-january-1-2022

8. Fact.MR. Accounting and Auditing Market: Size, Share and Forecast to 2032. URL: https://www.factmr.com/report/accounting-and-auditing-market

9. CITY OF SAN DIEGO, CALIFORNIA. Independent Accountant's Report on Applying Agreed-Upon Procedures Related to the Central Store Physical Inventory, June 30, 2022. URL: https://www.sandiego.gov/sites/default/files/18-003_fy17_central_stores_aup.pdf

10. ICAEW. UK company size thresholds to increase from April 2025. URL: https://www.icaew.com/insights/viewpoints-on-the-news/2024/dec-2024/uk-company-size-thresholds-to-increase-from-april-2025

11. International Federation of Accountants. Agreed-Upon Procedures Engagements. URL: https://www.ifac.org/knowledge-gateway/small-and-medium-sized-practices-smps/publications/agreed-upon-procedures-engagements

12. Orhan suspilnoho nahliadu za audytorskoiu diialnistiu. Zvit pro stan audytorskoi diialnosti v Ukraini: 01 sichnia 2022 roku – 30 chervnia 2023 roku. URL: https://www.apob.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/

13. Orhan suspilnoho nahliadu za audytorskoiu diialnistiu. Zvit pro stan audytorskoi diialnosti v Ukraini: 01 lypnia 2023 roku – 30 chervnia 2024 roku. URL: https://www.apob.org.ua/wp-content/uploads/2024/12/

14. Zakon Ukrainy «Pro audyt finansovoi zvitnosti ta audytorsku diialnist» 21.12.2017 r. № 2258- VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text

15. Mizhnarodnyi standart suputnikh posluh 4400 «Zavdannia z vykonannia uzghodzhenykh protsedur» (perehlianutyi) // Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti, audytu, ohliadu, inshoho nadannia vpevnenosti ta suputnikh posluh: vydannia 2020 roku. Chastyna II / Rada z mizhnarodnykh standartiv audytu ta nadannia

vpevnenosti (IAASB); per. z anhl. Minfin Ukrainy. – Kyiv: Minfin Ukrainy, 2024 S. 371 – 400. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%20https://mof.gov.ua/storage/files/Hide/872.pdf

16. Mizhnarodnyi standart audytu 200 «Zahalni tsili nezalezhnoho audytora ta provedennia audytu vidpovidno do mizhnarodnykh standartiv audytu» // Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti, audytu, ohliadu, inshoho nadannia vpevnenosti ta suputnikh posluh: vydannia 2020 roku. Chastyna I / Rada z mizhnarodnykh standartiv audytu ta nadannia vpevnenosti (IAASB); per. z anhl. Minfin Ukrainy. – Kyiv: Minfin Ukrainy, 2024. – S. 70–94. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Hide.pdf

17. Agreed-Upon Procedures Engagements. A Growth and Value Opportunity // International Federation of Accountants (IFAC). – 21 груд. 2020. – (Guidance & Support Tools). – ISBN 978-1-60815-457-9. URL: https://www.ifac.org/knowledge-gateway/small-and-medium-sized-practices-smps/publications/agreed-upon-procedures-engagements

Tarasenko L., PhD in Economics,
assistant of the Department of Business Economics,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
liliia.tarasenko@knu.ua
Tarasenko O., chief accountant
of The National complex «Expocenter of Ukraine»
certified auditor
alex.alex.tarasenko@gmail.com

ECONOMIC ASPECTS OF AGREED UPON PROCEDURES IN MANAGING CURRENT ASSETS

The rapid development of technologies, increasing regulatory control, the growing number of IPOs, and other factors contribute to the steady rise in demand for audit services. Depending on the type, audit services are designed to provide assurance regarding financial data, assess the targeted use of resources, analyze the internal control system, and more. Specifically, the results of performing certain types of audit services, such as agreed-upon procedures (AUP), provide a foundation for the development and implementation of solutions aimed at enhancing the efficiency of enterprise resource management.

The article explores the significance of AUP in enhancing the efficiency of current assets management within an enterprise. A comparative analysis of audit services, such as audit of financial statements and the tasks involving AUP, is carried out, highlighting both their similarities and differences. The economic aspects of applying AUP are emphasized, highlighting their advantages, including flexibility, cost-effectiveness, and the ability to perform tasks at any point throughout the year.

Within the scope of AUP for inventory and receivables, a comprehensive analysis is conducted, including the verification of their age structure, accuracy of accounting data, and assessment of the collectability of debts. The study examines specific examples of how AUP can be applied to evaluate the effectiveness of inventory and receivables management. These examples enable enterprises to obtain objective insights, facilitating well-informed and effective management decisions. Theoretical approaches and practical recommendations are proposed to address potential issues identified during the implementation of AUP. The results of the study indicate that AUP serve not only a control function but also a strategic one, as they contribute to optimizing resource utilization, reducing risks, and improving the financial stability of the enterprise.

Keywords: agreed-upon procedures, agreed-upon procedures engagements, current assets, asset management, management efficiency, internal control, factual findings.